

Kuntalaiset, kuntapäätäjät ja kuntaliitokset 2024

**Kuntaliitosfaktoja sekä tutkittua tietoa kuntalaisten ja
kuntapäätäjien suhtautumisesta kuntaliitoksiin.**

Marianne Pekola-Sjöblom, joulukuu 2024

Kunnat ja kuntaliitokset

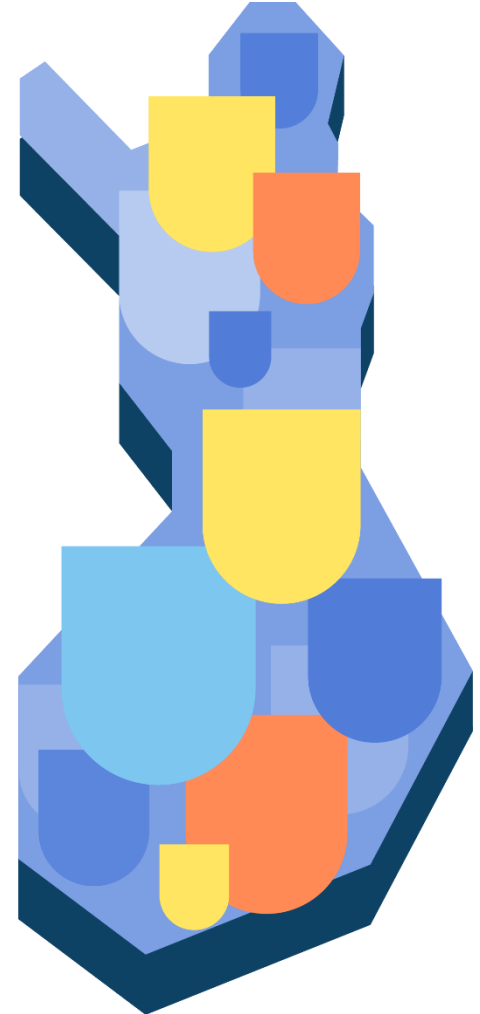
Vuoden 2025 alussa toteutuu yksi kuntaliitos, kun Pertunmaan kunta yhdistyy Mäntyharjun kuntaan.

- Uudessa Mäntyharjun kunnassa on yhdistymisen jälkeen noin 7 000 asukasta.
- **Lisätietoja:** <https://valtioneuvosto.fi/-//10623/valtioneuvosto-paatti-manttyharjun-ja-pertunmaan-kuntien-yhdistymisesta->

Kuntaliitoksen myötä kuntien määrä putoaa yhdellä. Suomessa on siten vuonna 2025 yhteensä 308 kuntaa, niistä Manner-Suomessa 292.

Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntaliitos on kolmas 2020-luvulla toteutuva kuntaliitos.

- Edelliset kuntaliitokset tulivat voimaan vuosina 2020 ja 2021, kun Honkajoen kunta liittyi Kankaanpään kaupunkiin 1.1.2021 ja Valtimo liittyi Nurmeksen kaupunkiin 1.1.2020.
- **Lisätietoja kuntajakoselvityksistä ja kuntaliitoksista:** <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kuntien-ja-kuntayhtymien-yhteistoiminta/kuntaliitokset>

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaiset ja kuntaliitokset

Marianne Pekola-Sjöblom, joulukuu 2024

Kuntalaiset ja kuntaliitokset

1(2)

- **Vuoden 2024 Kuntalaistutkimuksen tulokset osoittavat, että kuntalaiset eivät kannata kuntaliitoksia.**
- **Runsaat puolet (55%) vastanneista on eri mieltä siitä, että kuntia tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan tai kuntiin. Vain 20 % on samaa mieltä.**
  - Kuntalaisten mielipiteet kuntaliitoksista ovat säilyneet samanlaisina kuin vuonna 2020.
  - Kuntaliitosten kannatus oli suurimmillaan vuonna 2008, jolloin monessa tutkimuskunnassa oli päätetty kuntaliitoksen toteuttamisesta vuoden 2009 alussa.
- **Lähes kolme neljästä (72%) vastanneesta on eri mieltä siitä, että oma kunta tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan tai kuntiin. Vain 11 % on samaa mieltä.**
  - Mielipiteet omaa kuntaa koskevasta kuntaliitoksesta muuttuneet kielteisemmäksi vuodesta 2020.
  - Kuntaliitosvastaisuus on suurempaa kuin kertaakaan aiemmin 2000-luvulla.
  - Kannatusta oli eniten vuonna 2008, jolloin monessa tutkimuskunnassa oli päätetty kuntaliitoksen toteuttamisesta vuoden 2009 alussa. Silloinkin kielteisesti suhtautuvien osuus oli suurempi kuin myönteisesti suhtautuvien.

Kuntalaiset ja kuntaliitokset

2(2)

- **Kuntalaisten kuntaliitosvastaisuus oman kunnan kuntaliitokseen on suurta kaikenkokoisissa kunnissa.**
  - Selvästi muita enemmän kuntaliitosvastaisuutta on nähtävissä 20 001 – 50 000 asukkaan kunnissa (79%) ja hieman muita vähäisempää yli 100 000 asukkaan kaupungeissa (69%).
- **Kuntalaisten kuntaliitosvastaisuus oman kunnan kuntaliitokseen näkyy myös kaikissa ikäluokissa.**
  - Lähes kolme neljästä kuntalaisesta kaikissa ikäluokissa pikemmin vastustaa kuin kannattaa oman kunnan kuntaliitosta kaikissa kuntakokoluokissa.
  - Eniten kuntaliitosvastaisia ovat 30-39-vuotiaat; 74 % vastustaa ja vain 7 % kannattaa. Muita hieman vähäisempää kuntaliitosvastaisuus on 50-59-vuotiaiden keskuudessa; 70 % vastustaa ja 12 % kannattaa.

Kuntalaistutkimus 2024:

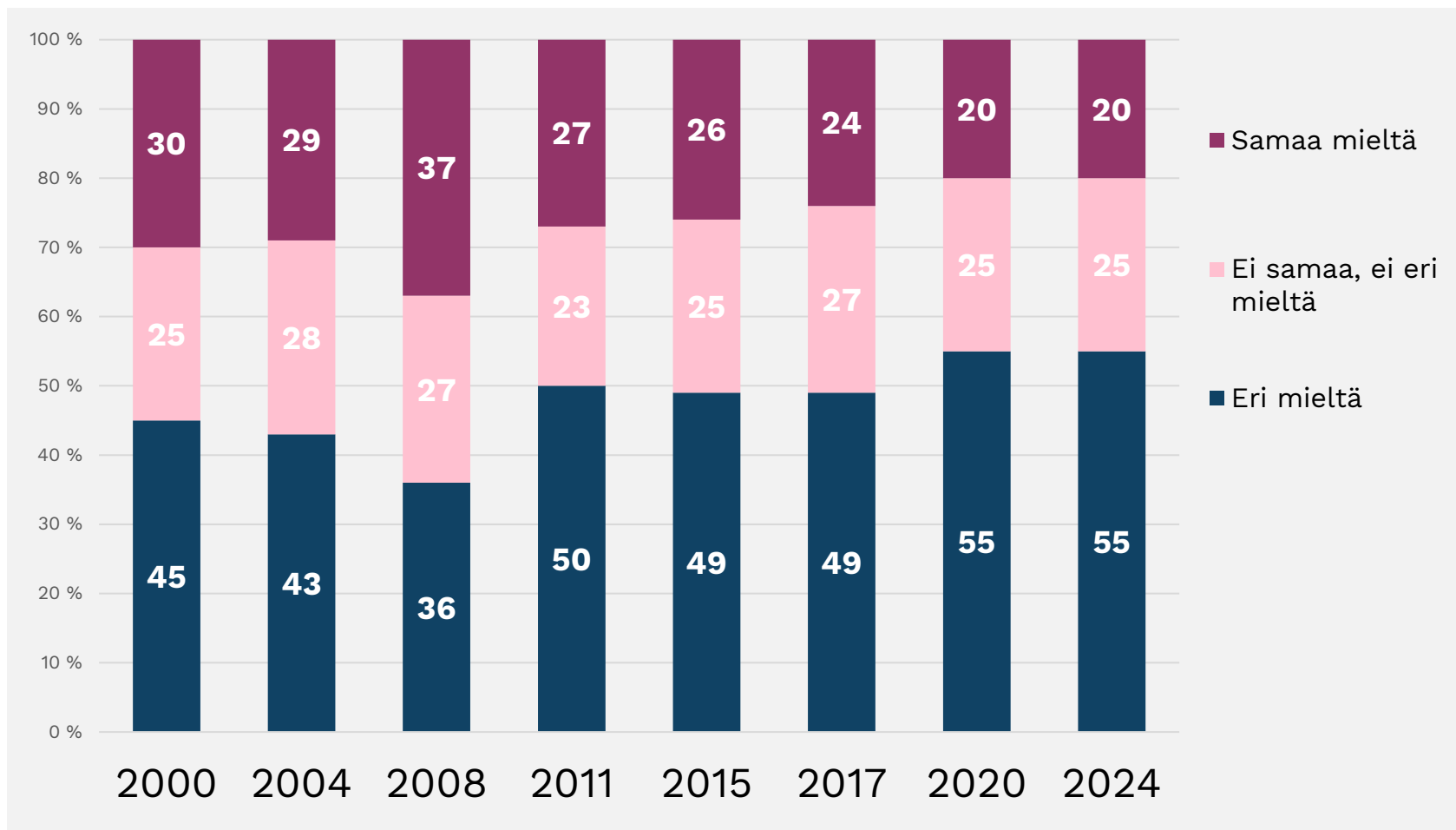
**55 %
kuntalaisista
ei kannata
kuntien yhdistämisiä
kuntaliitoksilla**

Kuntalaiset eivät kannata kuntaliitoksia

Mielipiteet väittämästä *”Kuntia tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan/toisiin kuntiin”*

Vastausten %-jakaumat ajanjaksolla 2000-2024. (N-2024= 10 249)

Kuntalaisten mielipiteet kuntaliitoksista ovat säilyneet samanlaisina kuin vuonna 2020.

Kuntaliitosten kannatus oli suurimmillaan vuonna 2008, jolloin monessa tutkimuskunnassa oli päätetty kuntaliitoksen toteuttamisesta vuoden 2009 alussa.

Kuntalaistutkimus 2024:

**72 %
ei kannata
oman kunnan
kuntaliitosta
toisen kunnan kanssa**

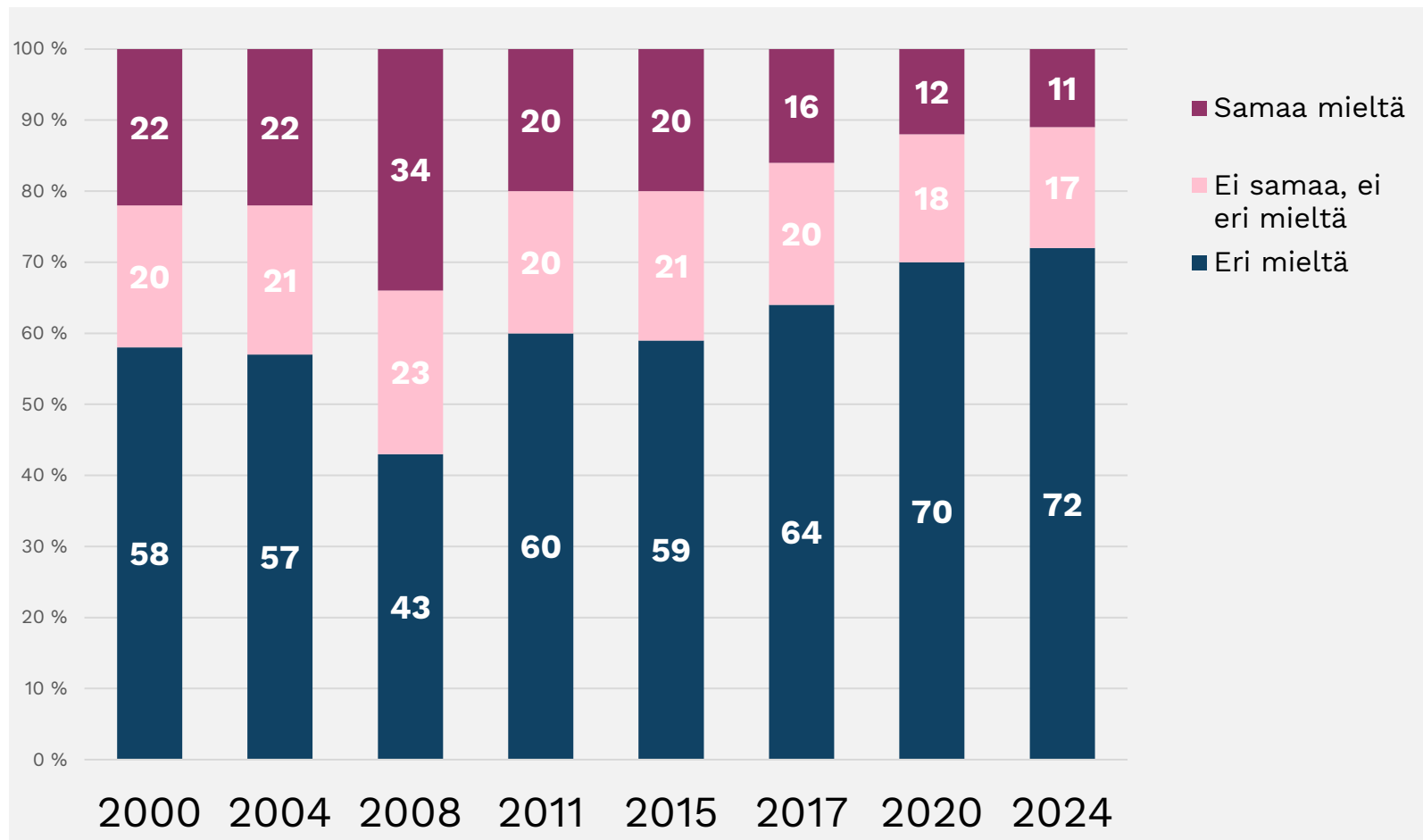

Kuntalaisten kuntaliitosvastaisuus kasvanut – 72 prosentin mielestä omaa kuntaa ei tule yhdistää kuntaliitoksella

Mielipiteet väittämästä ”*Oma kuntani tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan/toisiin kuntiin*”.

Vastausten %-jakaumat 2000-2024. (N-2024= 10 250)

Lähes kolme neljästä kyselyyn vastanneesta kuntalaisesta vastustaa oman kunnan kuntaliitosta toisen tai toisten kuntien kanssa.

Mielipiteet omaa kuntaa koskevasta kuntaliitoksesta muuttuneet kielteisemmäksi vuodesta 2020.

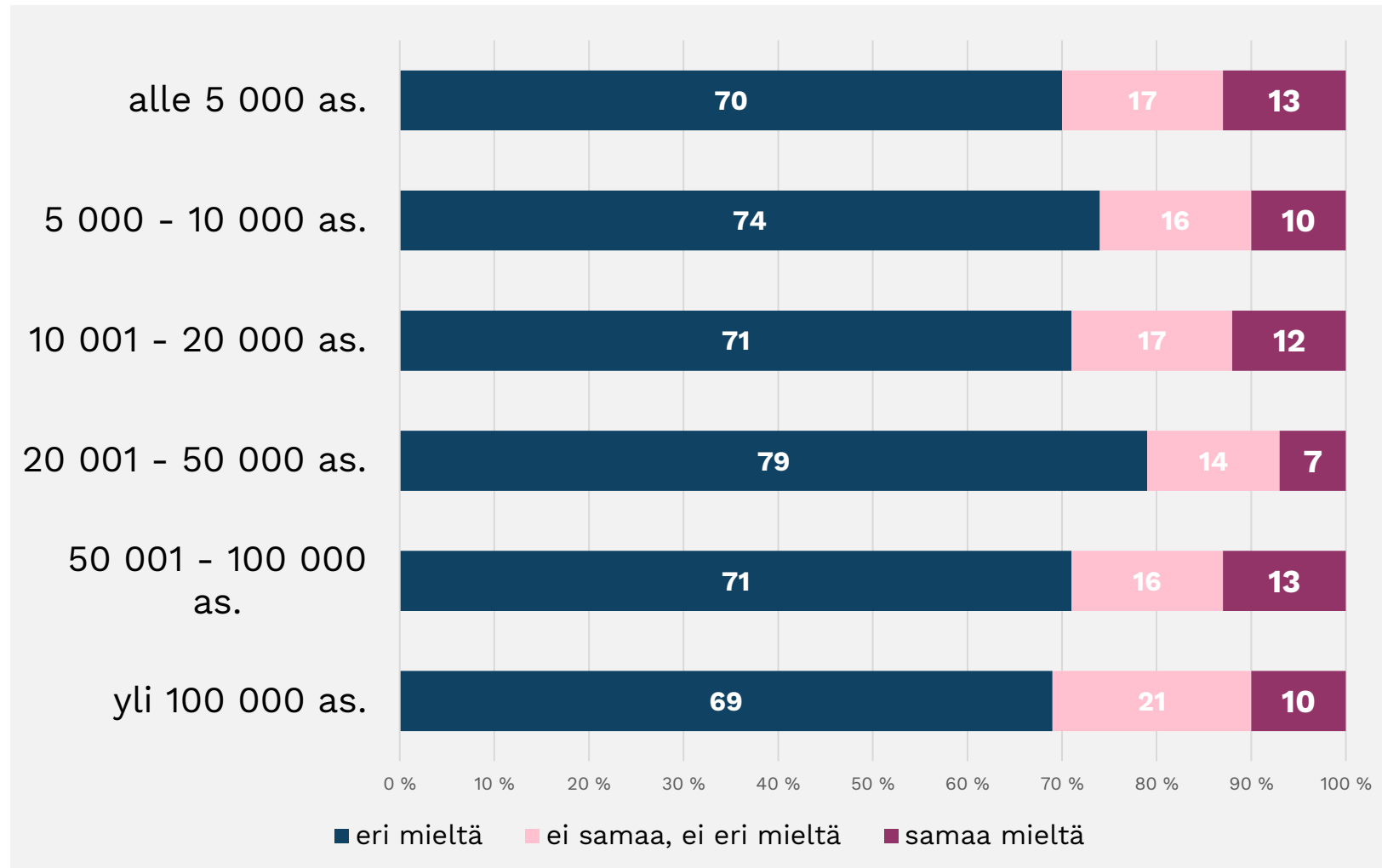
Kuntaliitosvastaisuus on suurempaa kuin kertaakaan aiemmin tutkimuskauden 25 vuoden aikana.

Kannatusta oli eniten vuonna 2008, jolloin monessa tutkimuskunnassa oli päätetty kuntaliitoksen toteuttamisesta vuoden 2009 alussa. Silloinkin kielteisesti suhtautuvien osuus oli suurempi kuin myönteisesti suhtautuvien.

Kuntaliitosten kannatus kautta linjan hyvin vähäistä

Mielipiteet väittämästä ”*Oma kuntani tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan/toisiin kuntiin*”.

Vastausten %-jakaumat 2024 kuntakokoluokittain tarkasteltuna. (N-2024= 10 250)

Kuntalaisten suuri enemmistö vastustaa oman kunnan kuntaliitosta kaikissa kuntakokoluokissa.

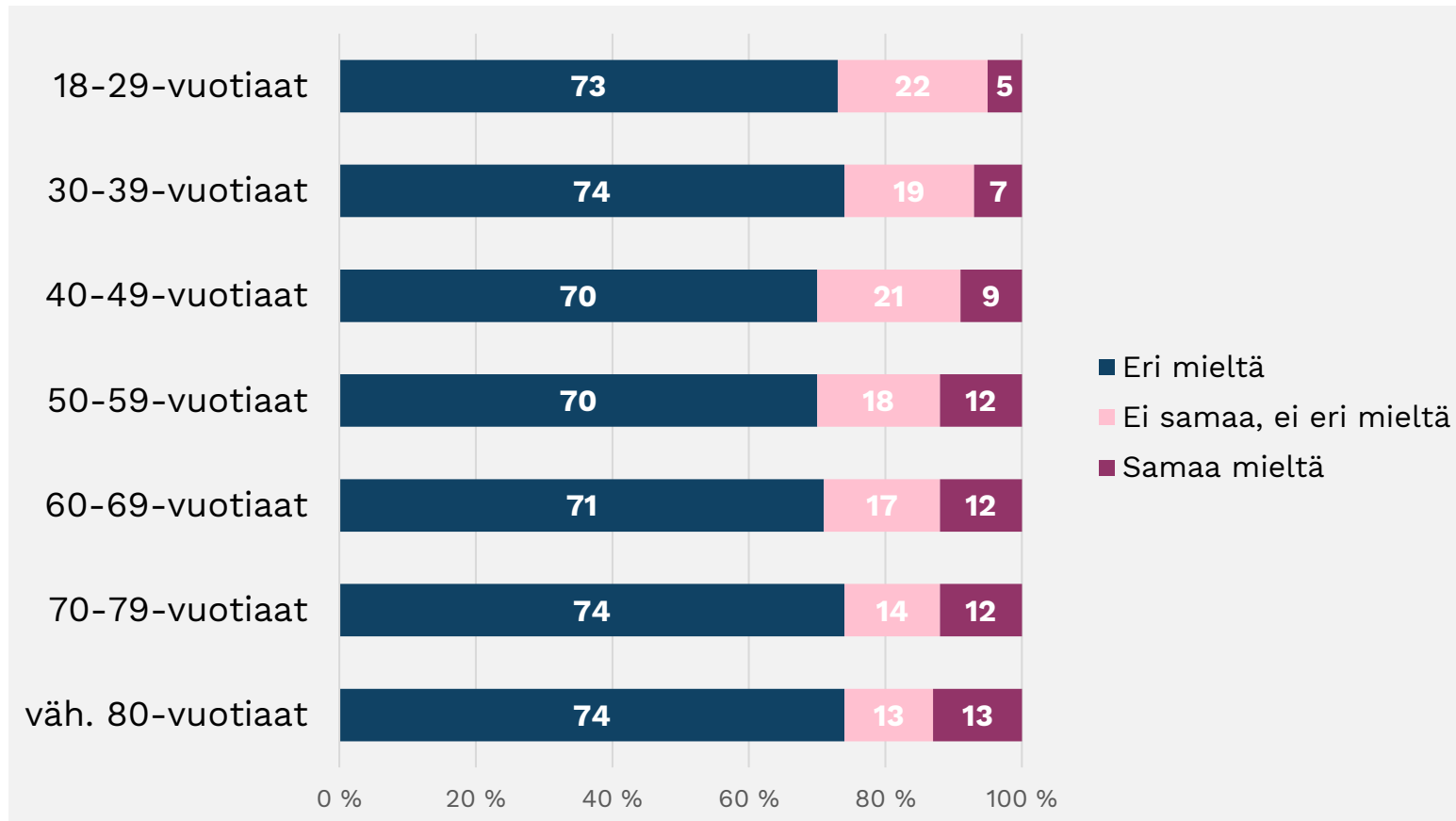
Selvästi muita enemmän kuntaliitoskielteisyyttä on nähtävissä 20 001 – 50 000 asukkaan kunnissa (79%) ja hieman muita vähäisempää yli 100 000 asukkaan kaupungeissa (69%).

Kuntaliitosten kannatus vähäistä kaikenikäisten kuntalaisten keskuudessa

Mielipiteet väittämästä ”*Oma kuntani tulisi yhdistää kuntaliitoksella toiseen kuntaan/toisiin kuntiin*”.

Vastausten %-jakaumat 2024 ikäluokittain tarkasteltuna. (N-2024= 10 250)

Lähes kolme neljästä kuntalaisesta kaikissa ikäluokissa pikemmin vastustaa kuin kannattaa oman kunnan kuntaliitosta kaikissa kuntakokoluokissa.

Eniten kuntaliitosvastaisia ovat 30-39-vuotiaat; 74 % vastustaa ja vain 7% kannattaa.

Myös kahdessa vanhimmassa ikäluokassa oman kunnan kuntaliitokseen kielteisesti suhtautuvia on 74 % vastanneista, mutta toisaalta 12%-13% on samaa mieltä oman kunnan kuntaliitoksen tarpeellisuudesta.

Muita hieman vähäisempää kuntaliitosvastaisuus on 50-59-vuotiaiden keskuudessa; 70% vastustaa ja 12% kannattaa.

Kuntapäätäjätutkimus 2024:

Kuntapäätäjät ja kuntaliitokset vs. kuntien välinen yhteistyö

Tulokset syys-lokakuussa 2024 toteutetusta kyselystä, vastaajina runsaat 1700 luottamushenkilöä ja johtavaa viranhaltijaa Manner-Suomen kunnissa.

Marianne Pekola-Sjöblom, joulukuu 2024

Kuntapäättäjät ja kuntaliitokset

- **Vuoden 2024 Kuntapäättäjätutkimuksen tulokset osoittavat, että kuntapäättäjät pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta.**
- **Yli puolet (56%) vastanneista luottamushenkilöistä ja johtavista viranhaltijoista pitää kuntaliitosta huonona keinona tasapainottaa oman kunnan taloutta, 21 % pitää hyvänä keinona ja 23 % suhtautuu neutraalisti tai ei ota kantaa.**
- **Suhtautuminen kuntaliitokseen on muuttunut hieman vähemmän kriittiseksi vuodesta 2020*. Tuolloin kuntaliitoksen vaikuttavuutta huonona pitäviä kuntapäättäjiä oli 65 % vastanneista ja hyvänä pitäviä 18 %.**
- Kuntaliitosta pidetään pikemmin huonona kuin hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta kaikissa maakunnissa ja kuntakokoluokissa.
- Kuntien luottamushenkilöt ja johtavat viranhaltijat pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä talouden tasapainottamiskeinona riippumatta asemasta, sukupuolesta tai äidinkielestä.
- Kuntien luottamushenkilöt pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta riippumatta valtuustokokemuksen pituudesta ja puoluetäustasta.

Kuntapäättäjät ja kuntien välinen yhteistyö

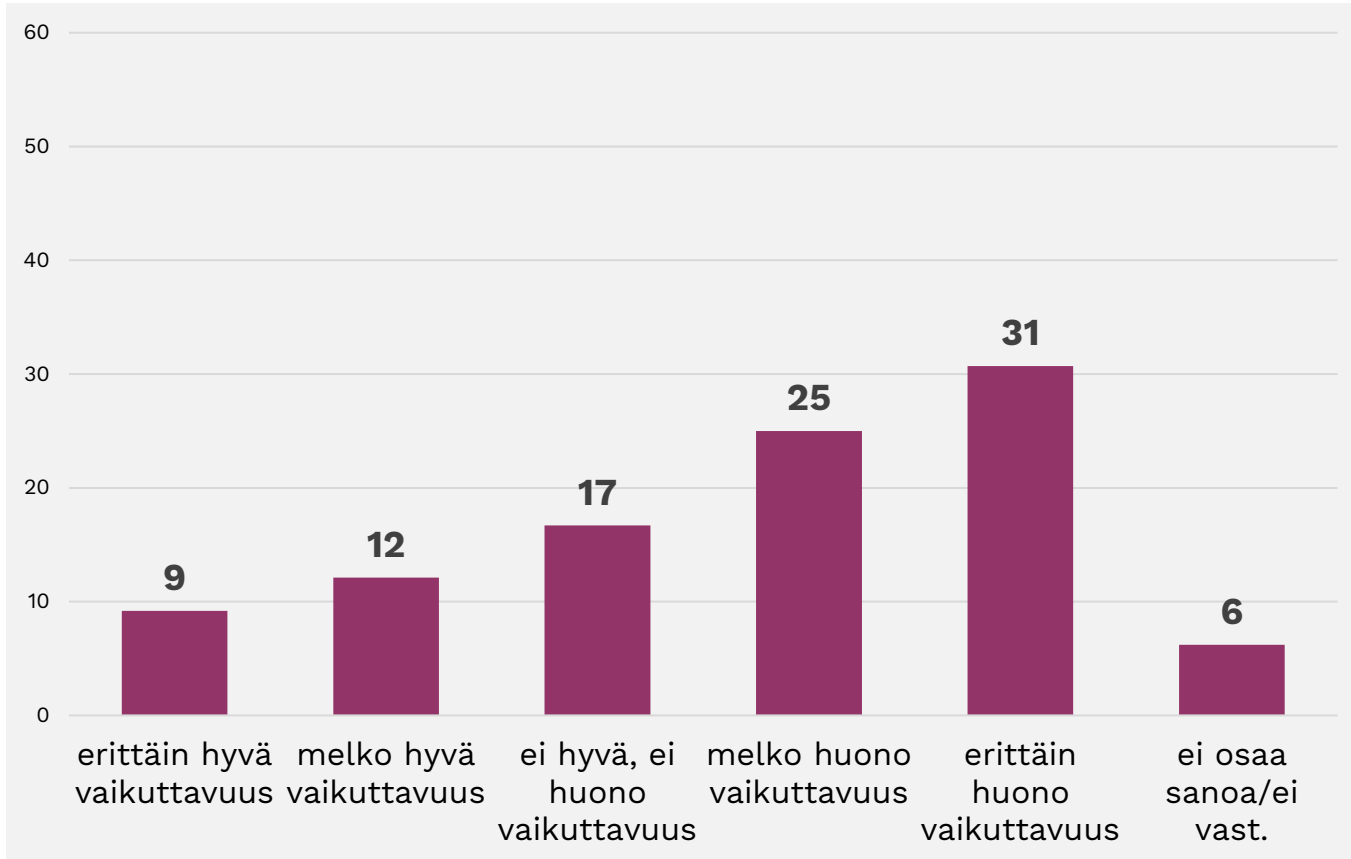
- **Vuoden 2024 Kuntapäättäjätutkimuksen mukaan kuntapäättäjät pitävät kuntien välistä yhteistyötä selvästi parempana kunnan talouden tasapainottamistapana kuin kuntaliitoksia.**
- 69 % vastanneista kuntapäättäjistä pitää kuntien välistä yhteistyötä hyvänä talouden tasapainottamiskeinona, 8 % pitää huonona keinona ja 3 % suhtautuu neutraalisti tai ei ota kantaa.

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

56 % kuntapäättäjistä pitää kuntaliitosta vaikuttavuudeltaan huonona keinona tasapainottaa kunnan taloutta.

Vastausten %-jakaumat. (N=1715)

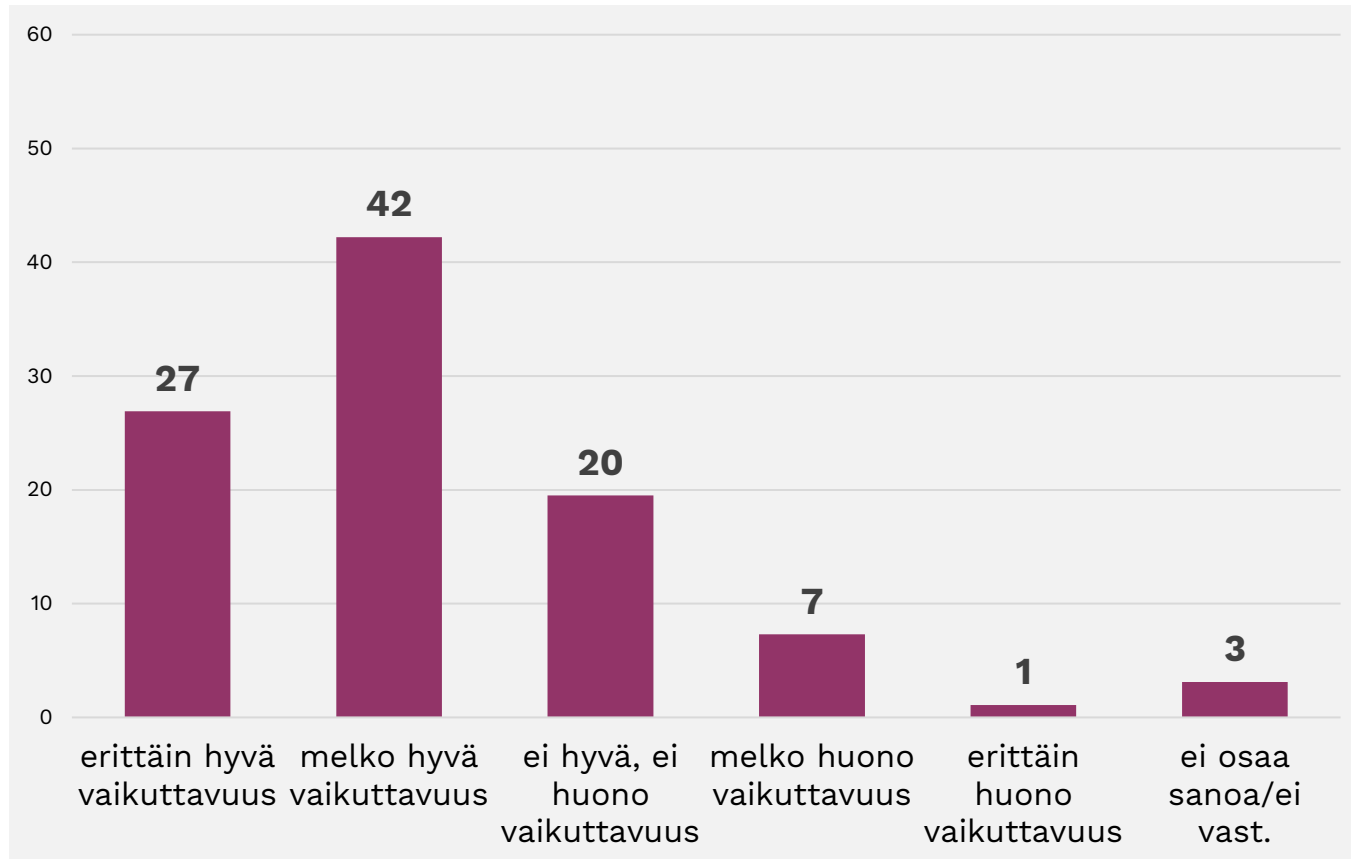

Kuntapäättäjät pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta.

- 56 % pitää vaikuttavuutta huonona
- 21 % pitää vaikuttavuutta hyvänä
- 23 % suhtautuu neutraalisti tai ei ota kantaa.

69 % kuntapäättäjistä pitää kuntien välistä yhteistyötä vaikuttavuudeltaan *hyvänä* keinona tasapainottaa kunnan taloutta.

Vastausten %-jakaumat. (N=1715)

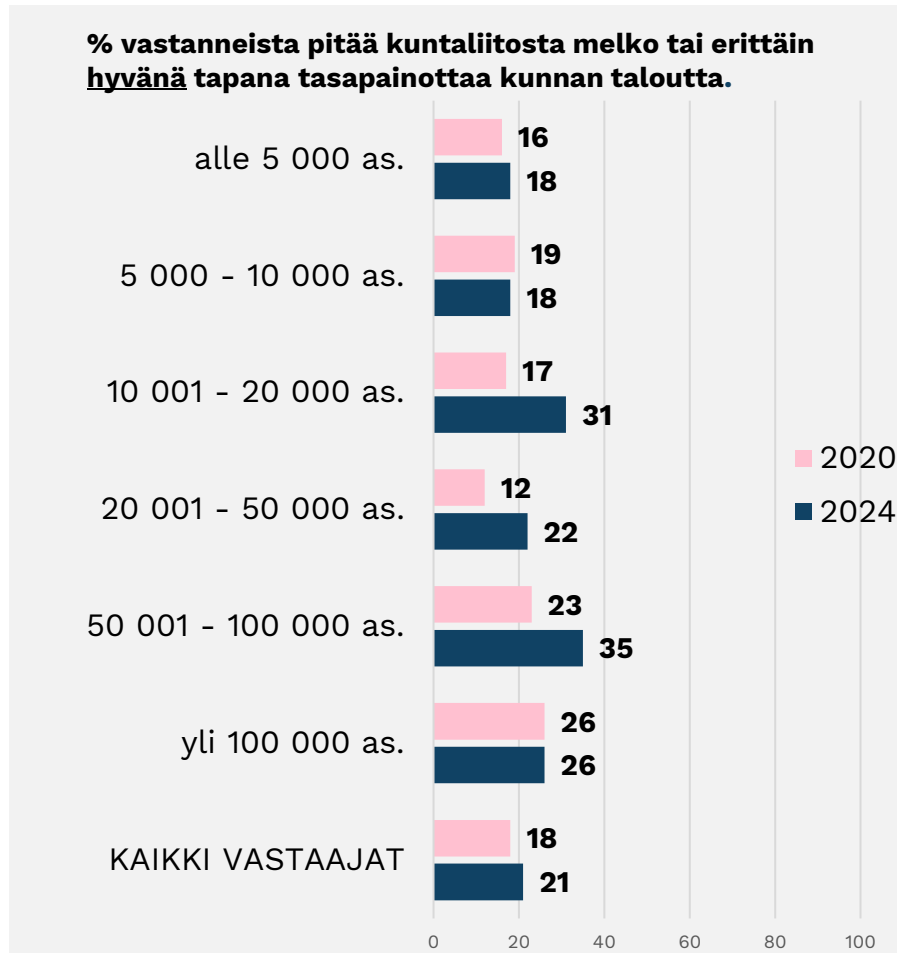
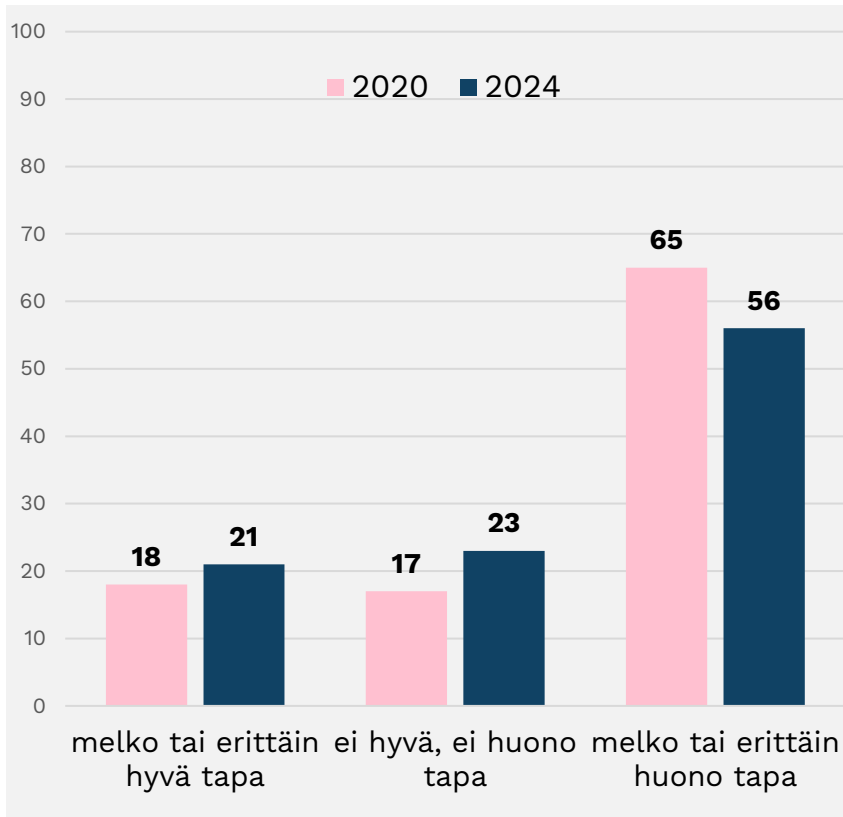
Kuntapäättäjät pitävät kuntien välistä yhteistyötä palvelujen tuotannossa ja/tai järjestämisessä pikemmin *hyvänä* kuin huonona keinona tasapainottaa kunnan taloutta.

- 69 % pitää vaikuttavuutta hyvänä
- 8 % pitää vaikuttavuutta huonona
- 3 % suhtautuu neutraalisti tai ei ota kantaa.

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden näkemykset kuntaliitoksen vaikuttavuudesta kunnan talouden tasapainottamiseksi vuosina 2020 ja 2024.

% vastanneista. (N-2020=812 ja N-2024=1609)

Kuntapäättäjien näkemykset kuntaliitoksesta hyvänä kuntatalouden tasapainottamisen tapana ovat muuttuneet myönteisemmäksi vuodesta 2020.

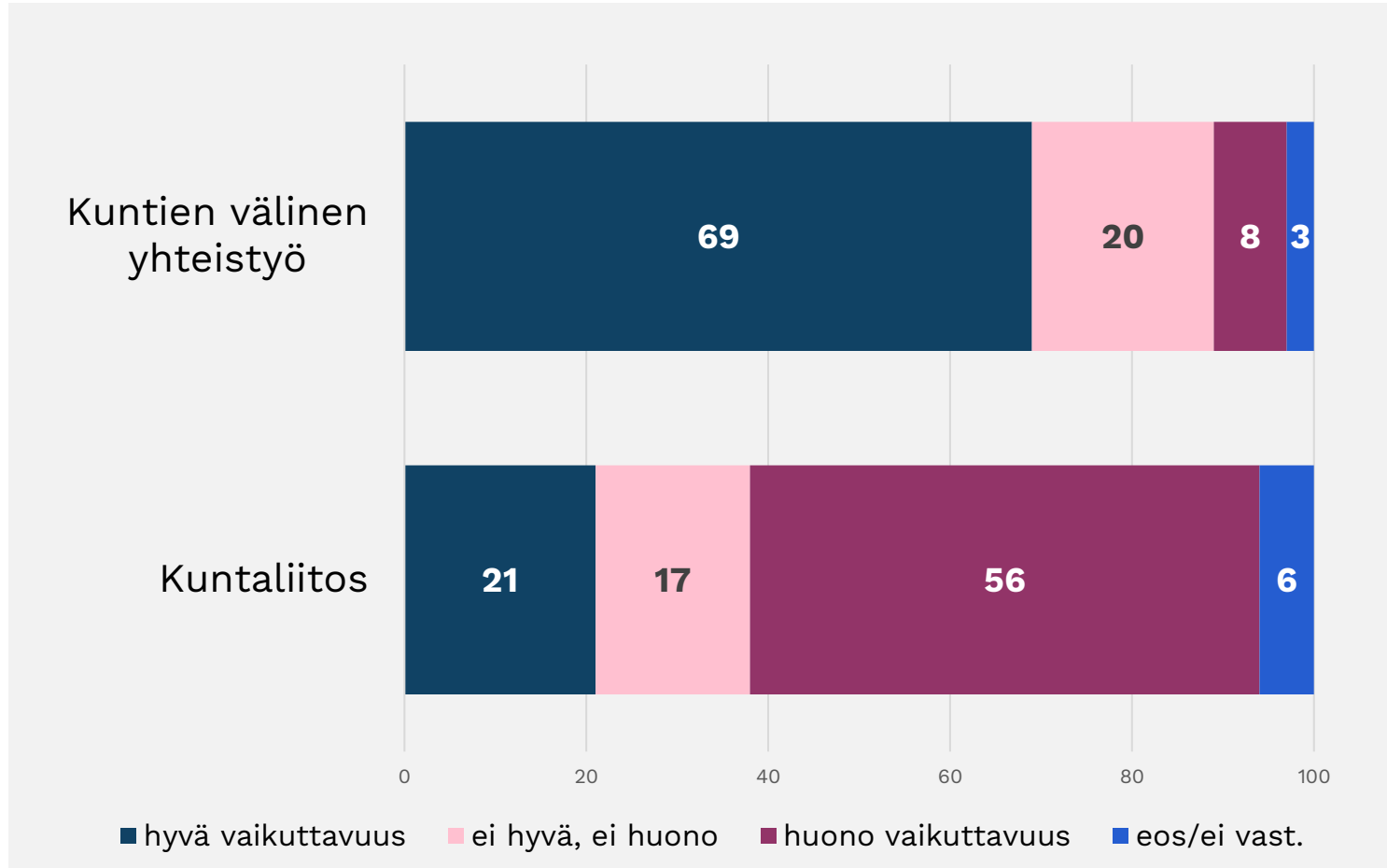
Hyvänä tapana pitävät: 18% -> 21%
Huonona tapana pitävät: 65% -> 56%

Kuntaliitosta hyvänä kuntatalouden tasapainottamisen tapana pitävien osuudet ovat kasvaneet eniten 10001 – 20 000 asukkaan kunnissa, mutta myös 20 001 – 100 000 asukkaan kunnissa.

Sekä alle 10 000 asukkaan että yli 100 000 asukkaan kunnissa hyvänä tapana pitävien osuudet ovat suunnilleen samoja kuin vuonna 2020.

Kuntapäättäjien näkemykset kuntaliitoksen vs. kuntien välisen yhteistyön vaikuttavuudesta kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Vastausten %-jakaumat. (N=1715)

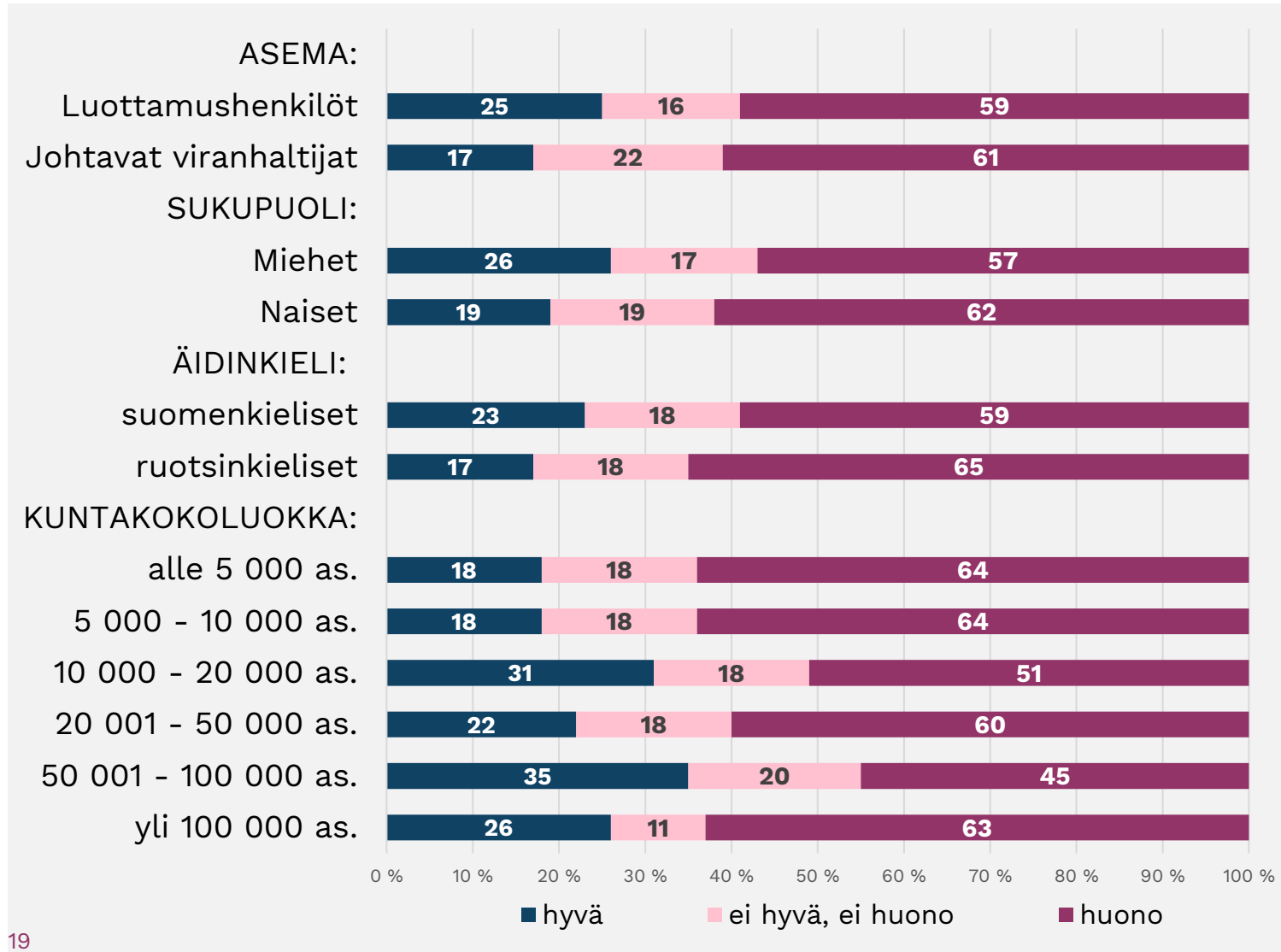

Kuntapäättäjät pitävät kuntien välistä yhteistyötä palvelujen tuotannossa ja/tai järjestämisessä hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta, kuntaliitosta sitä vastoin pikemmin huonona keinona.

Useampi kuin kaksi kolmesta (69%) kuntapäättäjistä pitää kuntien välisen yhteistyön vaikuttavuutta hyvänä keinona, kuntaliitosta hyvänä keinona pitäviä on vain viidennes (21%).

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden näkemykset kuntaliitoksen vaikuttavuudesta kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Vastausten %-jakaumat pl eos-vastaukset. (N=1594-1609)

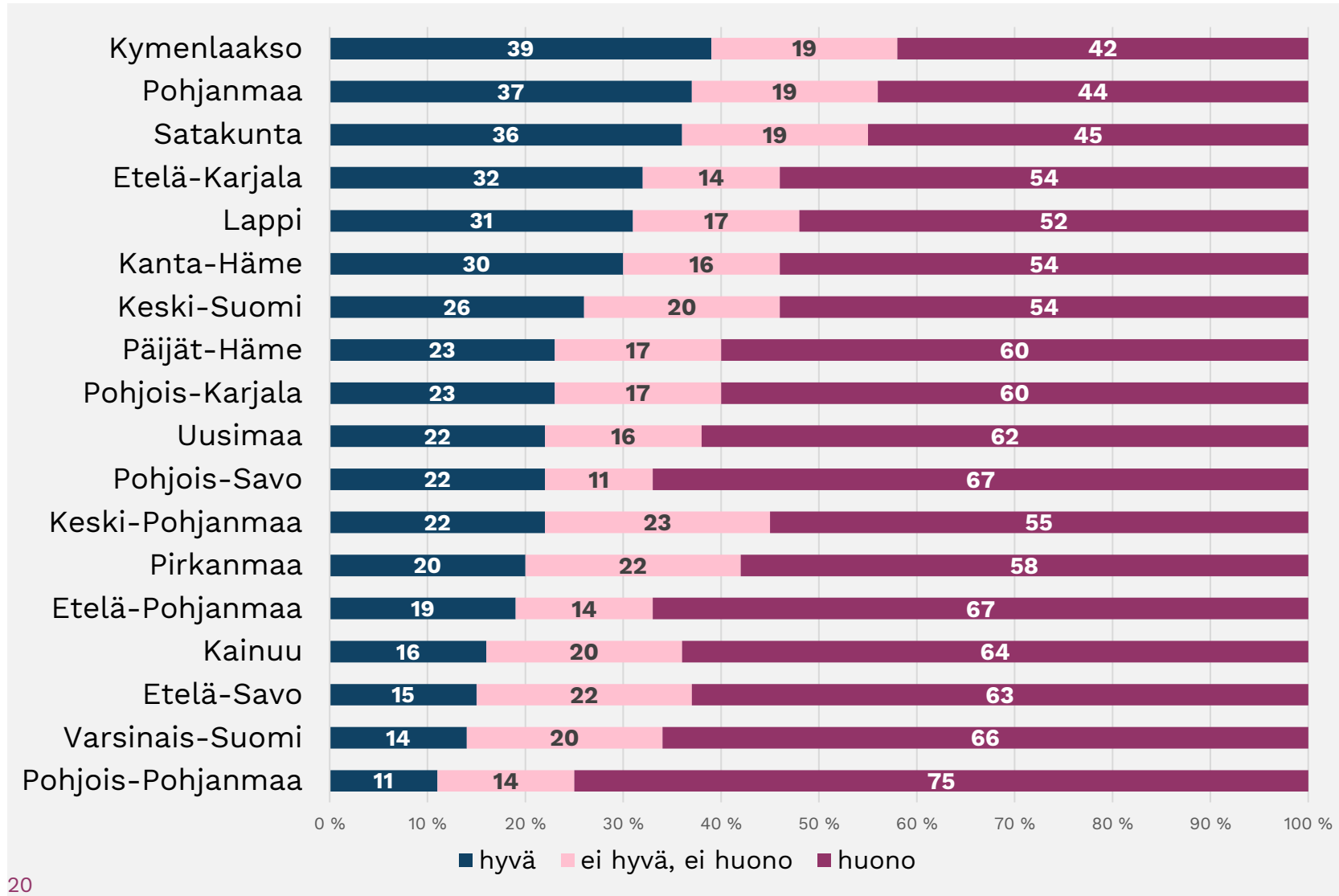
Asemasta, sukupuolesta, äidinkielestä tai edustamansa kunnan koosta riippumatta kuntapäättäjät pitävät kuntaliitosta *pikemmin huonona kuin hyvänä keinona* tasapainottaa oman kunnan taloutta.

Vastanneista joka viides (21%) pitää kuntaliitosta *hyvänä* kunnan talouden tasapainottamistapana.

- Hyvänä tapana pitävien osuudet ovat suurimpia 50 001 – 100 000 as. (35%) ja 10 001 – 20 000 as. kunnissa (31 %).
- Luottamushenkilöt pitävät kuntaliitosta parempana talouden tasapainottamisen keinona kuin johtavat viranhaltijat, miehet parempana kuin naiset sekä suomenkieliset parempana kuin ruotsinkieliset.

Luottamushenkilöiden näkemykset kuntaliitoksen vaikuttavuudesta kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Vastausten %-jakaumat pl eos-vastaukset. (N=1609)

Kuntapäättäjät kaikissa maakunnissa pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä keinona tasapainottaa kunnan taloutta.

Kuntaliitoksen vaikuttavuutta eniten huonona pitäviä on Pohjois-Pohjanmaalla (75%).

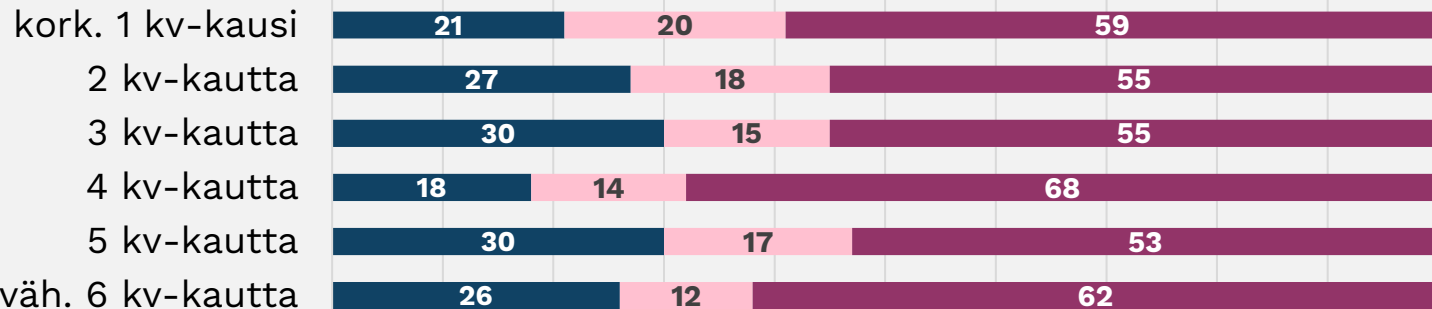
Selvästi eniten mielipiteet jakautuvat Kymenlaaksossa; 39% vastanneista pitää kuntaliitoksen vaikuttavuutta hyvänä ja 42% huonona.

Kymenlaakson lisäksi Pohjanmaan ja Satakunnan vastaajista alle puolet pitää kuntaliitoksen vaikuttavuutta huonona.

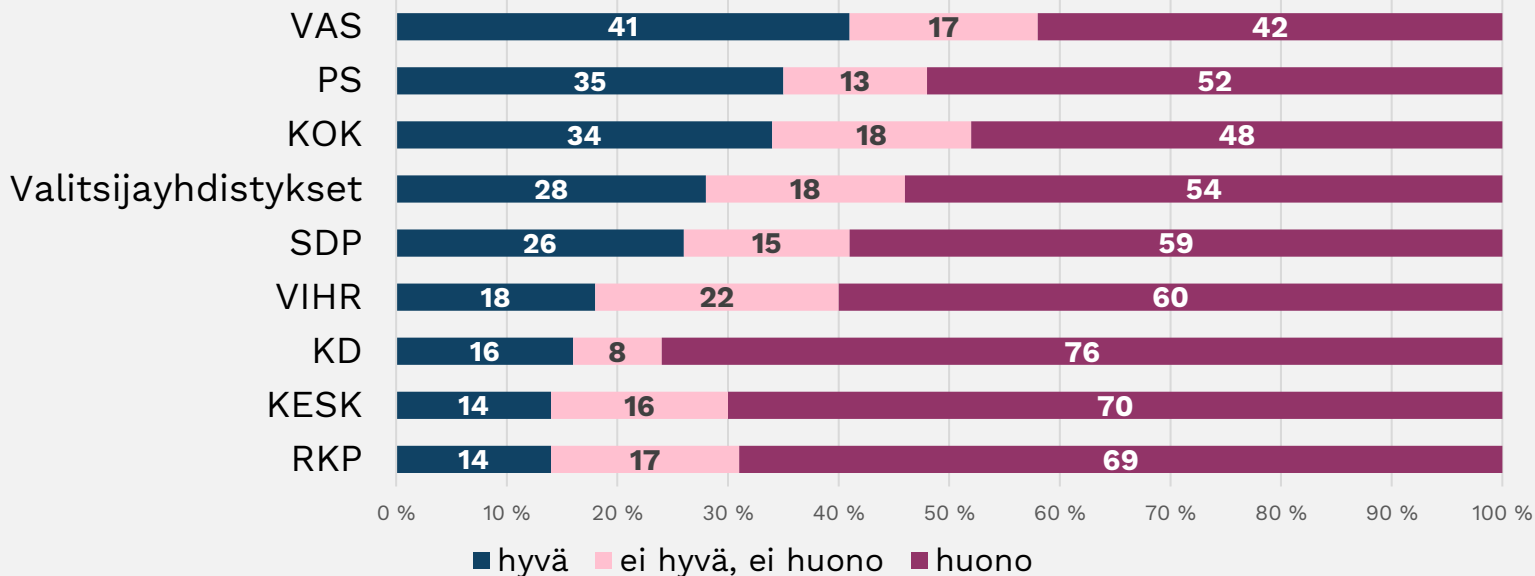
Luottamushenkilöiden näkemykset kuntaliitoksen vaikuttavuudesta kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Vastausten %-jakaumat pl eos-vastaukset. (N=1186-1188)

VALTUUSTOKOKEMUS:

PUOLUE:

Kuntien luottamushenkilöt pitävät kuntaliitosta pikemmin huonona kuin hyvänä keinona riippumatta valtuustokokemuksen pituudesta.

Myös eri puolueita edustavat pitävät kuntaliitoksen vaikuttavuutta pikemmin huonona kuin hyvänä.

Kuntaliitoksen vaikuttavuutta eniten huonona pitäviä on KD, KESK ja RKP –puolueita edustavien valtuutettujen keskuudessa.

Selvästi eniten mielipiteet jakautuvat vasemmistoliittolaisilla valtuutetuilla; 41% pitää kuntaliitoksen vaikuttavuutta hyvänä ja 42% huonona.

**ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025**

**FÖRÄNDRINGARNAS
KOMMUNFINLAND
2025**

Lisätietoja – Ytterligare information:

- www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024
- www.kommunforbundet.fi/invanarundersokning2024
- www.kuntaliitto.fi/erilaistuvakuntasuomi2025
- <https://www.kommunforbundet.fi/kuntaliitto/tutkimustoiminta/erilaistuvakuntasuomi>

Marianne Pekola-Sjöblom

Tutkimuspäällikkö – Forskningschef

Marianne.pekola-sjoblom@kuntaliitto.fi

@M_PekolaSjoblom

www.kuntaliitto.fi